

TVRZENÍ PROTI TVRZENÍ!!! UČITEL PŘED ŠKOLNÍ RADOU!

Na školní radě se nedávno otevřel případ, který otřásl celou školou. Obžalovaným byl učitel, který zadal test z látky, o níž s naprostou jistotou tvrdil, že ji žáci určitě probírali. Žalující strana však namítala, že se s daným učivem setkala poprvé až ve chvíli, kdy otočila první stránku testu.

Obhajoba předložila jako důkaz větu: „To jsme přece dělali celý poslední měsíc!“, která ovšem u soudu neobstála. Žáci naopak předložili několik prázdných pohledů, tři zoufalé povzdechy a jednu větu: „A nebylo to náhodou za domácí úkol?“ Soud nakonec vynesl verdikt: učitel je uznán vinným z přehnané důvěry v paměť svých studentů. Trestem mu bude vyslechnout otázku „Bude to v testu?“ nejméně dvacetkrát denně. Případ však zůstává otevřený, protože učitel už oznámil, že příští látku „určitě všichni znáte“.

TÉMA MĚSÍCE

Bud' sobec!

napsala Tereza Kučerová

Možná vám tohle přijde jako ne úplně vhodná rada, neboť se slovo sobec používá spíše jako nadávka. Co když ale toto slovo používáme špatně?

Hned na začátek bychom si měli ujasnit rozdíl mezi zdravým a škodlivým sobectvím.

Škodlivě sobecký člověk je ten, kdo využívá ostatní ku prospěchu svému, zatímco ignoruje jejich potřeby a přání, neboť jen ty jeho jsou důležité. Naopak zdravý sobec není člověk, kterému nezáleží na ostatních, ale záleží mu i na sobě (na rozdíl od altruisty, kterému záleží na ostatních tak moc, že zapomíná sám na sebe). To je velmi důležité si uvědomit, abychom zamezili užívání této nadávky v případech, kde je významově poněkud nemístná.

Když řekneme o ženě, že je sobec, většinou to není tak úplně pravda. Většina naší společnosti totiž za sobeckou označovala i ženu, jež prostě jen odmítá omezit celou svou identitu na to být manželkou, pečovatelkou a mámou. Ne že by bylo být mámou, pečovatelkou či manželkou špatné, ale omezit všechny ženy jen na tohle není úplně ideální. Bohužel se ještě dnes setkáváme s názory, že žena,

která chce vystudovat nebo si nedejbože vybudovat kariéru, je špatná a sobecká, protože by přece měla mít děti a starat se o domácnost. Na druhou stranu muž, který dělá to samé, je naopak vnímán jako ambiciózní a cílevědomý. Naštěstí si naše společnost začala na tyto „sobecké“ ženy zvykat a tím pádem zmírnila kritiku vůči nim.

„Sobecké“ ženy, které v minulosti tak trochu vystoupily z řady, nám ukázaly, že žena nemusí dokazovat svou hodnotu tím, kolik toho pro ostatní obětuje (své sny, svůj čas, možnost mít peníze, možnost být samostatná). Může totiž být nezávislá, ambiciózní a laskavá zároveň.

V dnešní době bohužel čím dál víc můžeme v tomto ohledu pozorovat určitý posun zpět. Zajisté jste si všimli na sociálních sítích tzv. tradwives (naštěstí pro nás jsou to povětšinou ženy z USA). Ty povětšinou propagují tradiční rodinu

a péči o domácnost s dětmi místo studia a kariéry. Odmítají feminismus (mnohdy ho i označují za nejhorší věc, co se kdy stala) a propagují myšlenku, že posláním ženy je starat se o manžela a vychovávat děti, neboť jen tak může být žena opravdu šťastná. A pokud nechce, tak je jednoduše sobecká. Jak se ale stalo, že najednou jsou ženy tak konzervativní?

Tyto ženy pochází z velké míry z konzervativních křesťanských rodin. V tomto případě se dá ještě nějak pochopit, proč zastávají právě tyto poněkud zpátečnické názory... Proč se ale k tomuto přidávají i ženy, které nepocházejí přímo z tohoto prostředí? Co je na tomto stylu života tak strašně moc láká? Když se stanete tradwife, tak z vás automaticky odpadá zodpovědnost a povinnosti dospělého člověka. Nemusí řešit peníze, pojištění a starosti okolo domu, protože to je starost manžela. Tím, že se stanete tradwife, odkládáte si dospělost,

a pokud se vám nepodělá manželství (když ano tak jste na nule, protože finančně jste závislé na manželovi), tak jste prakticky věčné dítě s povinností vařit a uklízet. Žena může mít kariéru nebo být matkou, nebo

klidně všechno zároveň. Důležité je aby to bylo rozhodnutí z její vlastní vůle a ne výsledek nátlaku od okolí. Buď sobec. Ale ten dobrý, protože jestli přestaneme být “sobecké”,

tak se ocitneme brzy zpět v minulosti, kdy jsme byly redukovány jen na matky a manželky.

ROZHOVOR

Jan Štibraný a Duy Thai Vu (Tomáš), studenti našich maturitních ročníků, v polovině září odjeli až do daleké Číny s projektem Plzeňského kraje DRESS UP & STAY HOME. Ale příjezdem na pražské letiště jejich cesta nezačala a ani neskončila. Vypřela jsem se na celou jejich cestu spojenou s projektem a to nejzajímavější shrnula v následujících řádcích.

Jak jste se na cestu připravovali?

Nejprve jsme se museli hlavně přihlásit, což znamenalo mít minimální úroveň angličtiny B2, napsat motivační dopis a na základě toho čekat, zda nás vyberou. Před samotnou cestou nás pak čekaly každý měsíc někdy i 3-4 hodinové schůzky v Plzni, kde jsme se ve skupinách připravovali na cestu formou prezentací a rozhovorů o nás.

Co jste v Číně dělali a kde všude jste byli?

Nejprve jsme po přibližně 20 hodinové cestě i s přestupem přistáli na týden v Pekingu, kde jsme převážně procházeli ty nejznámější památky jako je Velká čínská zeď, náměstí Nebeského klidu, Zakázané město, Qianmen street a mnoho dalších. Z Pekingu jsme přejížděli do Šanghaje, kde jsme navštívili pár muzeí, ale jinak se celý týden většinou věnovali Worldskills, což je taková malá “olympiáda řemesel”, kde lidé ze všech koutů světa soutěží ve všem, co vás jen může napadnout. Programátorství, botanika, práce s kovy, elektroinženýrství, vaření, automechanika, floristika, kadeřnictví, ...

Co byla nejtěžší část z celého projektu?

Podle nás ta nejtěžší část ještě přijde. Jedna věc je se na to připravit, vidět, načerpat zážitky, ale druhá a za nás určitě těžší je to odprezentovat a předat dál na závěrečné konferenci, která nás čeká 30. listopadu.

V čem vás tenhle zážitek nejvíce ovlivnil?

Ovlivnil nás v mnoha ohledech. Byl to celkově kulturní šok si uvědomit, že nic není taková samozřejmost, a určitě to splnilo svůj cíl, abychom začali myslet globálně. To, že celý svět není jako Evropa, je tam vidět na každém kroku. Neřekl bych, že to byl výlet a že jsme si užili 2 týdny zdarma v zahraničí, určitě to není pro každého, ale hodně jsme si z toho odnesli.

napsala Marie Benešová

KULTURA

Kam v měsíci říjnu?

- 13.10.2026 - 19:00 - MKS Velký sál - Norm Forster: NA KŘESTNÍM JMÉNĚ ZÁLEŽÍ
- 15.10.2026 - 17:00 - Městská knihovna BN - Národnostní menšiny jižní Číny
- 15.10.2026 - 19:00 - MKS Velký sál - V. Prvorepublikový večer; Swing melody
- 21.10.2026 - 17:00 - Městská knihovna BN - Knižní klub o páté
- 21.10.2026 - 18:00 - Kino Čakan - MARTIN LOEW: JAPONSKO
- 27.10.2026 - 20:00 - Moskyto - The Penitants
- 30.10.2026 - 19:00 - Arciděkanský kostel - Koncert A. Dvořák - Requiem

Kinematografické okénko ČerVue

Resident Evil (2026)

Když jsem před pár měsíci viděl první trailery na novou filmovou adaptaci populární herní série Resident Evil, nebyl jsem si úplně jistý, co si o ní mám myslet. Předchozí adaptace nikdy nezanechaly hluboký dojem, a přestože si série za ty roky vybudovala poměrně silné jméno i mimo svět videoher, její filmové zpracování pro mě nikdy nebylo něčím, na co bych s nadšením vzpomínal. O to víc mě zajímalo, jakým směrem se tentokrát tvůrci vydají a jestli se jim konečně podaří zachytit to, co dělá Resident Evil tak jedinečným. Atmosféru, napětí a pocit, že za každým rohem může číhat něco, na co člověk rozhodně není připravený.

Této adaptaci se to navzdory očekávání podařilo. Hlavním hrdinou je totiž obyčejný kurýr Bryan, který dostane za úkol doručit důležitou zásilku do nemocnice v Raccoon City. Na první pohled se tak může zdát, že nás čeká poměrně jednoduchý příběh, jenže jak už to v případě Resident Evil bývá, nic nejde podle plánu. Z rutinního doručení se postupně stává boj o holý život a hlavní hrdina se ocitá uprostřed situace, na kterou ho nemohlo připravit vůbec nic.

Velkým plusem je, že se tvůrci nesnaží za každou cenu sázet na známé tváře a nepřebírají žádnou z ikonických postav herní série. Místo toho přicházejí s vlastním uvěřitelným hrdinou a příběhem, který ale stále stojí na důležitých pilířích celého univerza. Nechybí tak Raccoon City, smrtící virus ani postupně se rozpadající oblast, ve které se nákaza mění v naprostou apokalypsu. Fanoušky navíc potěší i pasáž odehrávající se v kanalizacích, která jako by vypadla přímo z některé z her. Právě díky těmto prvkům dokáže film působit jako Resident Evil, aniž by musel znovu vytahovat Leona Kennedyho, Jill Valentine nebo další známé postavy.

napsal Lukáš Kladiva

Beletristické okénko ČerVue

Ženy Nobelovy ceny za literaturu

Z literárního světa jako kdyby se v poslední době ozývaly samé pozitivní zprávy - Česká republika je hostkou letošního Frankfurtského knižního veletrhu a Nobelovu cenu za literaturu získala kanadská básnířka Anne Carson. Tato autorka je známá především tím, že se věnuje antickým motivům. V češtině si můžete například přečíst její nejznámější knihu Autobiografie rudé, ve které zpracovává moderním způsobem řecký mýtus o Géryonovi.

Je nepřekvapivé, že v letošním roce došlo k ocenění neevropské ženy, ale překvapivé se z celkových 123 laureátů jedná o teprve devatenáctou ženu. Opravdu je to číslo tak malinké, že nebude článku na škodu, když všechna ta jména vypíšu: Selma Lagerlöf, Grazia Deledda, Sigrid Undset, Pearl Buck, Gabriela Mistral, Nelly Sachs, Nadine Gordimer, Toni Morrison, Wisława Szymborska, Elfriede Jelinek, Doris Lessing, Herta Müller, Alice Munro, Světlana Alexandrovna Alexijovič, Olga Tokarczuk, Louise Glück, Annie Ernaux, Han Kang a čerstvě i Anne Carson. Vidíte, tak málo jmen nemáte ani v obyčejném testu z literatury. Ale raději, než se rozčilovat nad genderovými aspekty udělování Nobelových cen (ono je to v ostatních odvětvích spíš horší než lepší), pojďme si doporučit pár knih od některých z výše uvedených žen.

Donutili-li vás rodičové v rámci výuky všeobecného rozhledu podívat se na cimbarmy, máte jistě jasnou představu o tom, že příjmení Jelinek je velmi vídeňské. Rakouská dramatička Elfriede Jelinek má však českého otce a Nobelovu cenu za rok 2004. Její hry jsou velmi experimentální a feministické, jestli stojíte o moderní zpracování Ibsenova Domečku pro panenky (v češtině občas vychází také pod jmény Nora či Dům loutek) doporučuji hru Co se stalo, když Nora opustila manžela aneb Opyry společnosti.

Milovaná americká spisovatelka Toni Morrison už je taková klasika, že ani není třeba ji více představovat.

K patrně nejznámějším a nejčtenějším moderním nositelkám Nobelovy ceny za literaturu patří polská spisovatelka Olga Tokarczuk. Tuto dámu poznáte podle charakteristických vlasů, podivných výroků o AI a nezaměnitelně barvitého literárního stylu. Její tvorba nabízí téměř všechno, na co člověk dokáže pomyslet. Chcete svižný, roztomilý příběh s dobrou pointou? Sáhnete po její prvotině Cesta lidí Knihy. Stojíte o detektivu, či přesněji morální thriller? Je tu Svůj vůz i pluh veď přes kosti mrtvých (byť musím podotknout, že jsem pachatele odhalila docela snadno). A co takhle moderní záhadný román z prostředí sanatoria? Empusion je jako stvořený nejen pro fanoušky Thomase Manna! A aby toho nebylo málo, tato činná paní právě vydává svou další knihu.

Zůstaneme v Evropě, další na řadu přichází francouzská spisovatelka Annie Ernaux, držitelka Nobelovy ceny z roku 2022. Jejím nejznámějším románem je patrně kniha Roky, nemáte-li však čas ani nervy hrabat se ve francouzském dvacátém století, je jejím nejpozoruhodnějším dílem novela Událost. V češtině vyšla ve výběru s další novelkou Mladík, a jestli máte něco od Ernaux přečíst, je to právě toto.

Poslední ženou na seznamu byla až do nedávna první korejská laureátka Han Kang. Zde budu stručná - její Vegetariánka je jedním z nejzvláštnějších a nejvíce fascinujících děl moderní literatury. Má v sobě kouzlo, které vás donutí neodvrátit zrak a zhltnout celou tuto znepokojující knihu prakticky na jeden zátah.

Dočkáme-li se v budoucnosti v tomto seznamu i českého jména je ve hvězdách. Zatím tomu bohužel nic nenasvědčuje, ale kdo ví, třeba nás české autorky nebo Švédská akademie ještě překvapí...

napsala Apolena Vondrašová

BAREVNÁ RUBRIKA

Jakou barvu má podzimní nálada?

Letos jsem si začala víc všimnout toho, jak se během podzimu mění okolí. Nejde jen o stromy, které postupně ztrácejí listy. Jinak vypadá i světlo, které mezi nimi prosvítá, a obyčejná místa, kolem kterých člověk chodí každý den. Někdy mě na cestě něco zaujme natolik, že zpomalím, i když vlastně nemám důvod.

Vždycky mě zajímalo, proč na mě některé barvy působí příjemně a jiné ve mně vyvolávají spíš zvláštní pocit. Nemyslím tím jen to, které odstíny se mi líbí. Jde i o atmosféru, kterou si s nimi spojuji. Tmavě červená ve mně vyvolává úplně jiný dojem než světle žlutá, přestože obě mohou být součástí stejného podzimního dne.

Psychologie se vlivem barev zabývá už dlouho, jenže jejich působení není tak jednoduché, jak se někdy prezentuje. Červená se například často spojuje s energií nebo nebezpečím, ale její význam závisí také na situaci a osobních zkušenostech. Podobně ani modrá nemusí automaticky znamenat klid a žlutá radost. Barvy nejsou univerzální návod k tomu, jak se máme cítit.

Přemýšlela jsem také nad tím, jestli bychom podzim vnímali stejně, kdyby vypadal jinak. Kdyby místo zlatých a červených odstínů převládaly fialová nebo modrá, připadal by nám stejně krásný? Nebo jsme si na určitou podobu podzimu jednoduše zvykli a právě s ní si spojujeme všechno, co k tomuto období patří?

Možná bychom si podobných věcí měli všimnout častěji. Ne kvůli tomu, abychom každé barvě přiřadili nějakou emoci, ale protože i obyčejné pozorování může změnit způsob, jakým se díváme na své okolí. Až příště půjdeme ven, můžeme si zkusit všimnout barvy, kterou bychom jindy přehlédli. Zajímalo by mě, jestli v nás vyvolá stejný pocit i za několik dní.

napsala Nikola Šrámková

FEJETON

Jak sobecké je...?

Sobectví je vnímáno jako jedna z negativních lidských vlastností, které se máme vyhýbat. Ale kde je vlastně hranice mezi sobectvím a sebezáchovou? Chová se člověk, který zrovna nebere ohled na zájmy a připomínky ostatních, sobecky? Máme se všichni podřizovat druhým? Jasně, starat se pořád jen o sebe není úplně fajn a nejspíš nám to nepomůže ve vytváření si hlubších přátelských vztahů, ale někdy musí být v pořádku dát přednost sobě.

Sobectví znamená zabývání se svými zájmy a potřebami místo zájmů ostatních lidí. Je to opravdu špatně?

Sledování toho, co my sami potřebujeme, není sobectví, je to starání se o naše mentální i fyzické zdraví. Když se pokaždé rozkrájíme pro ostatní a vždycky jejich potřeby budeme stavět nad ty naše, dřív nebo později nás to složí. Než něco naslibujeme nebo odkýváme, měli bychom si položit otázku, jestli to sami opravdu chceme a hlavně jestli to vůbec zvládneme udělat.

Takže jste sobecký člověk, když zrovna nechcete nebo nemůžete pro ostatní lidi udělat to, co jste slíbili?

A neslípili jste to jen tak, abyste se ostatních nedotkli, ale proto, že jste v danou chvíli opravdu věřili,

že na to máte, že to chcete udělat a sami sobě si opakujete, že budete lepší a produktivnější a zanecháte za sebou nějaké pozitivní stopy. Ale pak vám najednou dojde, že dodržení tohoto slibu nebude tak jednoduché. Z věty „já to udělám“ se zničehonic stalo trhání si vlasů a šeptání „já to nezvládnu, vzdám to, proč se tohle musí pokaždé stát?“ Když víme, že plnění toho úkolu, který jsme si zadali, nezvládáme tak dobře, jak se původně zdálo, měli bychom to vzdát? Je sobecké slib nesplnit, když pro to máme dobrý důvod? A je to vůbec dobrý důvod? Jak sobecké je nenapsat fejeton?

napsala Magdaléna Lazarová